

Sygn. akt I ACa 422/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 9 listopada 2017 r.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący	:	SSA Jarosław Marek Kamiński
Sędziowie	:	SA Beata Wojtasiak SO del. Julita Uryga (spr.)
Protokolant	:	Sylwia Radek-Łuksza

po rozpoznaniu w dniu 27 października 2017 r. w Białymstoku

na rozprawie

sprawy z powództwa(...) **w W.**

przeciwko **G. K. (1)**

o zapłatę

na skutek apelacji powoda

od wyroku Sądu Okręgowego w Ostrołęce

z dnia 7 lutego 2017 r. sygn. akt I C 808/16

I. zmienia zaskarżony wyrok w ten sposób, że:

1. zasądza od pozwanej G. K. (1) na rzecz powoda (...)w W. kwotę 89.159,73 (osiemdziesiąt dziewięć tysięcy sto pięćdziesiąt dziewięć 73/100) zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od 13.04.2016 r. do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanej na rzecz powoda 11.675 zł tytułem zwrotu kosztów procesu;

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 9.858 zł tytułem zwrotu kosztów instancji odwoławczej.

(...)

Sygn. akt I ACa 422/17

UZASADNIENIE

Powód (...)w W. w pozwie pierwotnie skierowanym przeciwko G. K. (2) wnosił o zasądzenie kwoty 89.159,73 zł z ustawowymi odsetkami od dnia wniesienia pozwu oraz kosztami postępowania. Wskazał, iż przysługuje mu wobec pozwanej wierzytelność nabyta od (...) z tytułu umowy kredytu niespłaconego przez pozwaną.

Pozwana oświadczyła, że nie wie czego dotyczy sprawa. Przyznała, że brała kredyt w (...)2 razy i obydwie kredyty nie do końca zostały spłacone. Ponadto jak podała dalej, domyśla się, że bank sprzedał wierzytelność i od 6 lat komornik pobiera jej z wypłaty 1.000 zł.

Sąd Okręgowy w Ostrołęce Wydział I Cywilny wyrokiem z dnia 7 lutego 2017 roku wydanym w sprawie sygn. akt I C 808/16 oddalił powództwo.

Powyższy wyrok został wydany w oparciu o następujące ustalenia faktyczne.

Nie było sporne, że pozwaną i (...) łączyła umowa kredytowa na podstawie której zobowiązała się do zwrotu udzielonej kwoty pieniężnej wraz z odsetkami w ustalonych terminach spłaty, czego nie dokonała. Na skutek oświadczenia banku umowa uległa rozwiązaniu, co skutkowało wymagalnością całego niespłaconego kapitału, odsetek umownych stanowiących część odsetkową raty kapitałowo - odsetkowej oraz odsetek karnych. Wierzytelność ta była przedmiotem zajęcia komorniczego i była objęta tytułem wykonawczym. Klauzulę wykonalności wydał Sąd Rejonowy w Przasnyszu w 2010 roku. Jak ustalił Sąd dalej, ostatecznie wierzytelność ta była przedmiotem cesji na rzecz powoda w niniejszej sprawie w lipcu 2014 roku. Dnia 4 sierpnia 2014 roku wystosowano do pozwanej pismo zawiadamiające o cesji wierzytelności. Ponadto jako niesporne przyjęto, że Sąd Rejonowy w Przasnyszu w sprawie sygn. akt I Nc 518/15 wydał nakaz zapłaty na kwotę 11.000 zł z odsetkami.

Sąd powyższe ustalił na podstawie dokumentów, twierdzeń stron, którym druga strona nie zaprzeczyła, a które po myśli art. 230 k.p.c. zostały uznane za przyznane.

Przechodząc do rozważań Sąd stwierdził, iż sprawę należy rozpatrywać w kontekście art. 509 k.c. i przywołał treść paragrafu 1 oraz 2 w zestawieniu z art. 512 k.c. Sąd uznał, że w sprawie zachodzą niewyjaśnione sprzeczności, które mimo starań sądu w tym zakresie nie zostały przez powoda należycie wykazane. Sąd przyjął, że pozwana została zawiadomiona o cesji najwcześniej 4 sierpnia 2014 roku. Zakładając, że toczyło się postępowanie egzekucyjne i z pensji pozwanej były dokonywane potrącenia, to nie zostało wykazane na jakim etapie tego potrącania przez komornika była dokonana cesja i jaką kwotę skutecznie po myśli art. 512 k.c. spełniła na rzecz poprzednika, taka która może być skuteczna względem nabywcy. Sąd stwierdził, że w celu wyjaśnienia tych kwestii wezwał powoda do dokładnego wskazania - jakie konkretnie kwoty, z jakiego tytułu pochodzące i z podaniem sposobu ich wyliczenia wchodzi w skład dochodzonego roszczenia, jak również podania podstawy prawnej. Ponadto Sąd stwierdził, iż zobowiązał powoda do wskazania zależności między kwotą dochodzoną pozwem a kwotą 11.000 zł, na którą opiewa wcześniej uzyskany tytuł wykonawczy, jaka kwota została wyegzekwowana od komornika. Powód w odpowiedzi na to zobowiązanie wskazał jakie kwoty składają się na roszczenie pozwu i nie wyjaśnił kwestii wskazanych przez sąd istotnych dla ustalenia wysokości żądania. Sąd uznał, że powyższe zaniechanie powoda skutkowało brakiem pozytywnego rozstrzygnięcia, ponieważ roszczenie nie zostało udowodnione co do kwoty. Stąd powództwo jako niewykazane podlegało oddaleniu.

Apelację od powyższego rozstrzygnięcia złożył powód zaskarżając wyrok Sądu Okręgowego w całości.

Zarzucał orzeczeniu naruszenie prawa procesowego i materialnego, a mianowicie:

1. przepisu art. 229 k.p.c. i art. 230 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie i przyjęcie, że skoro powód nieobecny na rozprawie w dniu 29 listopada 2016 roku nie wypowiedział się co do twierdzeń pozwanej o faktach jakoby od sześciu lat roszczenie było egzekwowane przez komornika to mogły zostać uznane za przyznane podczas gdy powód wytaczając powództwo zaprzeczył temu by pozwana zaspokajała kredyt, zaś gołosłowne jej twierdzenia, nie mogły zostać uznane za udowodnione.

2. przepisów art. 227 k.p.c. w związku z art. 233 § 2 k.p.c. poprzez ich niewłaściwe zastosowanie, którego konsekwencją było zobowiązanie powoda do przedstawienia dowodu wysokości kwoty wyegzekwowanej przez komornika przy SR w Makowie Mazowieckim podczas gdy: a) komornik ten egzekwował na rzecz powoda roszczenie wynikające z nakazu wydanego przez Sąd Rejonowy w Przasnyszu w sprawie I Nc 518/15, b) powód zarówno w pozwie jak i w piśmie z dnia 22 grudnia 2016 roku wyraźnie wskazał, że dochodzi jedynie części roszczenia z uwagi na wcześniej uzyskany tytuł wykonawczy na kwotę 11.000 zł, która to kwota stanowiła część należnego powodowi kapitału z umowy kredytu c) powód wskazał, że nabył od (...) wierzytelność z tytułu umowy kredytu, na którą składała się należność z tytułu przeterminowanego kapitału w wysokości 48.157,70 zł, w niniejszej zaś sprawie dochodził tego kapitału w kwocie 37.157,70 zł (czyli o 11.000 zł mniej, gdyż w tym zakresie roszczenie zostało już zasądzone) wobec czego okoliczność ta była relewantna dla sprawy i nie powinna być przedmiotem dowodu

3. przepisu art. 233 § 1 k.p.c. przez błędną ocenę dowodów i przyjęcie, że powód nie wykazał roszczenia co do wysokości podczas gdy: a) powód przedstawił umowę kredytu, Bankowy Tytuł Egzekucyjny prezentujące wysokość zadłużenia, umowę przelewu wierzytelności z której wynikało w jakiej wysokości wierzytelność nabył; w piśmie z dnia 22 grudnia 2016 roku powód wskazał wprost z czego składa się dochodzone przez niego roszczenie; pozwana poza gołosłownymi twierdzeniami nie przedstawiła żadnego dowodu co do rzekomej spłaty roszczenia w drodze egzekucji, w szczególności co do daty i wysokości ściągniętych wierzytelności oraz spłacanego wierzyciela; nieuwzględnieniu możliwości zbiegu kilku egzekucji, a ponadto egzekwowaniu także kosztów postępowania.

4. art. 6 k.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie, które objawiło się obróceniem ciężaru dowodu tj nałożeniem na powoda obowiązku wykazania okoliczności z której pozwana wywodziła skutki prawne, a mianowicie jakoby roszczenie pozwu było już częściowo wyegzekwowane.

Wskazując na powyższe pozwany wniósł o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kwoty 89.159,73 zł wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia wniesienia powództwa do dnia zapłaty oraz zasądzenie kosztów procesu. Ponadto wniósł o zasądzenie od pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Pozwana nie złożyła odpowiedzi na apelację.

Sąd Apelacyjny w Białymstoku zważył, co następuje:

Apelacja okazała się zasadna.

Sąd Apelacyjny nie podziela dokonanej przez Sąd I instancji oceny materiału dowodowego oraz wyprowadzonych wniosków co do braku udowodnienia roszczenia pozwu co do wysokości.

Na wstępie należy zauważyć, iż wobec lakonicznego stanowiska pozwanej przyznającej faktycznie istnienie zadłużenia z dwóch umów kredytowych spór sprowadzał się do oceny zasadności roszczenia pozwu wywodzonego z umowy kredytowej zawartej z poprzednikiem prawnym powoda (...). Po pierwsze w świetle dowodów zaprezentowanych przez powoda i przy prawidłowo zastosowanym art. 6 k.c. zdaniem Sądu Apelacyjnego ocena ta była nieprawidłowa. Dla porządku przypomnieć trzeba, gdyż nie wybrzmiało to w stopniu dostatecznym w ustnie wygłoszonym uzasadnieniu zaskarżonego wyroku, że roszczenie pozwu wynikało z umowy konsolidacyjnego kredytu gotówkowego nr (...) zawartej przez (...) z pozwaną w dniu 17 marca 2009 roku. Na podstawie tej umowy pozwanej udzielono kredytu w kwocie 49.746,76 zł na warunkach szczegółowo w niej określonych z terminem spłaty do dnia 7 marca 2016 roku. Wobec braku spłaty bank wypowiedział powyższą umowę i uległa ona rozwiązaniu. W stan wymagalności została postawiona cała kwota kapitału, odsetki umowne oraz odsetki karne. Bank ten wystawił w dniu 26 października 2010 roku Bankowy Tytuł Egzekucyjny stwierdzający wymagalne zadłużenie obejmujące na dzień 26 października 2010 roku: niespłacony kapitał w kwocie 48.157,70 zł; odsetki umowne za korzystanie z kapitału za okres od 17 marca 2009 roku do 8 roku 2010 roku w kwocie 4.679,09 zł; odsetki za opóźnienie od dnia 7 września 2009 roku do dnia 26 października 2010 roku, któremu to Sąd Rejonowy w Przasnyszu postanowieniem z dnia 12 listopada

2010 roku w sprawie sygn. akt I Co 2456/10 nadał klauzulę wykonalności. Następnie w dniu 30 lipca 2014 roku bank zawarł z powodem umowę przelewu wierzytelności obejmującej w/w kwoty (k. 13). Pismem z dnia 4 sierpnia 2014 roku pozwana została zawiadomiona o przelewie wierzytelności. Powód uzyskał tytuł wykonawczy na kwotę 11.000 zł tytułem części należnego kapitału w postaci nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym z dnia 18 maja 2015 roku z odsetkami od dnia wytoczenia powództwa tj. od 4 marca 2015 roku wydanym przez Sąd Rejonowy w Przasnyszu w sprawie I Nc 518/15. W dniu 13 kwietnia 2016 roku. Powodowy fundusz sekurytyzacyjny wystawił wyciąg z ksiąg rachunkowych nr (...) wskazujący kwotę zobowiązania pozwanej z tytułu przedmiotowej umowy kredytowej w wysokości 89.159,73 zł w tym: 37.157,70 zł z tytułu kapitału; 52.002,03 zł z tytułu odsetek.

Mając na uwadze powyższe, jak również stanowisko pozwanej na rozprawie Sąd Apelacyjny uznał racje skarżącego, iż Sąd I instancji naruszył przepis art. 233 k.p.c. w związku z art. 227 k.p.c. Nie ulega bowiem wątpliwości, że powód już w pozwie i później w piśmie z 22 grudnia 2016 roku wskazywał, że niniejszym pozwem dochodzi jedynie części przysługującego mu roszczenia z uwagi uprzednie uzyskanie w sprawie I Nc 518/15 tytułu wykonawczego na kwotę 11.000 zł. Nie ulegało wątpliwości, że kwota ta pomniejszała sumę niespłaconego kapitału wskazywanego zarówno w Bankowym Tytule Egzekucyjnym jak i w umowie cesji wierzytelności (48.157,70 zł - 11.000 zł = 37.157,70 zł). I ostatecznie tylko w tym zakresie, jeżeli chodzi o kapitał, powód dochodził zasądzenia od pozwanej w przedmiotowej sprawie. Nie zostało przy tym wykazane zaspokojenie powoda, czy poprzednika w zakresie dochodzonym pozwem. Stąd też brak było podstaw, aby wyciągnąć ujemne konsekwencje dla strony powodowej wobec braku jakiegokolwiek inicjatywy pozwanej, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z art. 6 k.c. w zakresie wykazania spłaty zobowiązania kredytowego.

Stąd też za trafne należało uznać, że doszło do naruszenia art. 229 k.p.c. i 230 k.p.c. oraz wybiórczej jak się wydaje oceny dowodów zgromadzonych w sprawie. Powód wskazał jakie kwoty składają się na roszczenie dochodzone pozwem, jaka wierzytelność mu przysługuje nabyta od kredytodawcy tj. (...)Dlatego w ocenie Sądu Apelacyjnego za nieuprawnioną należało uznać ocenę i wnioski wyciągnięte przez Sąd Okręgowy co do nieudowodnienia przez powoda roszczenia co do wysokości.

Mając zatem na uwadze powyższe należało na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zaskarżony wyrok zmienić i zasądzić na rzecz powoda dochodzoną przez niego kwotę zgodnie z żądaniem pozwu.

Zmiana merytorycznego orzeczenia skutkowałą także zmianą rozstrzygnięcia Sądu Okręgowego w zakresie kosztów postępowania przyjmując, iż powód wygrał sprawę w całości, a zatem na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. na pozwanej ciąży obowiązek zwrotu poniesionych przez niego kosztów, na które złożyły się: opłata od pozwu oraz koszty zastępstwa procesowego.

O kosztach postępowania odwoławczego orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. zgodnie z zasadą ponoszenia odpowiedzialności za wynik sprawy. Na zasądzoną od pozwanej na rzecz powoda kwotę złożyły się: zwrot opłaty od apelacji w wysokości 4.458 zł oraz zwrot kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu odwoławczym w kwocie 5.400 zł, które ustalono na podstawie § 10 ust. 1 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 6 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804).

J. J. M. B. W.